

UCHWAŁA NR
RADY GMINY ŻARY

z dnia 2025 r.

w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego.

Na podstawie art. 383 § 1 pkt 5 i § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 365) w związku z art. 24f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) uchwala się, co następuje:

§ 1. Stwierdza się wygaśnięcie mandatu radnego Rady Gminy Żary Pana Grzegorza Teplaków z powodu naruszenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia komunalnego Gminy Żary.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Gminy Żary do niezwłocznego przesłania niniejszej uchwały Wojewodzie Lubuskiemu i Komisarzowi Wyborczemu w Zielonej Górze oraz doręczenia jej zainteresowanemu radnemu Panu Grzegorzowi Teplaków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 12.08.2025r. do Rady Gminy Żary wpłynęło pismo z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego znak sprawy: NK-I.4102.7.2025 w sprawie możliwego naruszenia przez Pana Grzegorza Teplaków – Radnego Rady Gminy Żary ustawowego zakazu z art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025r., poz. 1153) w związku z wykorzystywaniem mienia komunalnego Gminy Żary przez stowarzyszenie, w którym Radny pełnił funkcję zarządczą.

Zgodnie z art. 24f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) *Radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.*

Ponadto, zgodnie z art. 383 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 365) *Wygaśnięcie mandatu radnego następuje w przypadku naruszenia ustawowego zakazu łączenia mandatu radnego z wykonywaniem określonych w odrębnych przepisach funkcji lub działalności.* Natomiast 383 § 2 ustawy - Kodeks wyborczy stanowi, że *Wygaśnięcie mandatu radnego z przyczyn, o których mowa w § 1 pkt 2 - z wyjątkiem powodów wskazanych w art. 10 § 2 i art. 11 § 2, oraz pkt 3, 5 i 7, stwierdza rada, w drodze uchwały, w terminie miesiąca od dnia wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu.*

Wobec pisma znak sprawy: NK-I.4102.7.2025, Przewodnicząca Rady Gminy zwróciła się z prośbą o przedstawienie wyjaśnień do Radnego Grzegorza Teplaków, Zarządu Stowarzyszenia, w którym radny pełnił funkcję zarządczą oraz do Wójta Gminy Żary.

Zgodnie z danymi zawartymi w Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego, Radny Grzegorz Teplaków pełnił funkcję I Wiceprezesa ww. Stowarzyszenia w czasie od 25.10.2023r. do 22.01.2025r. W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t. j. Dz. U. z 2025r., poz. 869) *Domniemywa się, że dane wpisane do Rejestru są prawdziwe.* Co prawda Radny Grzegorz Teplaków, w piśmie z dnia 20.08.2024r., złożonym do Prezesa Zarządu Stowarzyszenia, oświadczył, że rezygnuje z funkcji wice prezesa Stowarzyszenia oraz członkostwa w Stowarzyszeniu, jednak w dniu 12.09.2024r. poinformował Prezesa Zarządu Stowarzyszenia, że jego wypowiedzenie nie ma mocy prawnej, zgodnie z wpisem do KRS. Tym samym potwierdził, że nadal sprawuje funkcję zarządczą w Stowarzyszeniu. Dodatkowo, podczas zebrania Stowarzyszenia w dniu 22.09.2024r., wpisał się na listę obecności członków Stowarzyszenia.

Radny Grzegorz Teplaków, w wyjaśnieniach z dnia 02.09.2025r. (wpływ do biura rady w dniu 03.09.2025r.) zaprzeczył prowadzeniu działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia komunalnego Gminy Żary przez Stowarzyszenie, w którym pełnił funkcję zarządczą. Oświadczył, że wobec braku definicji działalności gospodarczej w ustawie o samorządzie gminnym, należy posłużyć się definicją zawartą w ustawie z dnia 6 marca 2018r. - Prawo przedsiębiorców, która w art. 3 stanowi, że *Działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.*

W dniu 05.09.2025r. do biura rady wpłynęły wyjaśnienia Kierownika Referatu Spraw Społecznych i Zamówień Publicznych Urzędu Gminy Żary, z których wynika, że Gmina Żary zawarła ze Stowarzyszeniem dwie umowy o realizację zadań publicznych, w ramach których udzielono z budżetu Gminy Żary dotacji w łącznej wysokości 5.000,00 zł, na rzecz Stowarzyszenia. Obie umowy, zostały podpisane przez dwóch Członków Zarządu Stowarzyszenia, zgodnie z określonym w KRS sposobem reprezentacji podmiotu, w tym przez Radnego Grzegorza Teplaków- pełniącego funkcję I Wiceprezesa Stowarzyszenia. Zgodnie z umową Nr RSZ.526.22.2024 z dnia 08.02.2024r. na realizację zadania pt. "Rodzinny Dzień Sportu", udzielono dotacji z budżetu Gminy Żary w wysokości 2.500,00 zł. Termin realizacji zadania ustalono od dnia 06.05.2024r. do 28.06.2024r. Zgodnie z umową Nr RSZ.526.33.2024 z dnia 08.02.2024r. na realizację zadania pt. "Bieg doliną Szyszyny", udzielono dotacji z budżetu Gminy Żary w wysokości 2.500,00 zł. Termin realizacji zadania ustalono od dnia 17.06.2024r. do dnia

31.07.2024r. Podnieść należy, że kwestia "mienia komunalnego gminy" została klarownie wyjaśniona w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z dnia 20 marca 2018r. sygn. akt II OSK 425/18 orzekł, że **"Pojęcie mienia komunalnego obejmującego własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw" obejmuje także środki pieniężne wypłacone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego."**

Zarząd Stowarzyszenia, w dniu 05.09.2025r., złożył wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie, z których wynika, że w terminie, w którym Radny Grzegorz Teplaków pełnił funkcję zarządcą w Stowarzyszeniu, w ramach udzielonych dotacji z budżetu Gminy Żary, były realizowane m. in. zadania określone umowami Nr RSZ.526.22.2024 oraz RSZ.526.33.2024. W związku z ich organizacją, Radny Grzegorz Teplaków, jako I Wiceprezes Stowarzyszenia, zaciągał zobowiązania w imieniu i na rzecz Stowarzyszenia, w tym zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej. Powyższe znajduje potwierdzenie m. in. w opisanych przez Zarząd Stowarzyszenia kserokopiach faktur oraz dokumentacji związanej z prowadzeniem rachunku bankowego. Ponadto, w oświadczeniu z dnia 27.06.2024r., łącznie z Prezesem Stowarzyszenia wskazał, że organizatorem biesiady w ramach zadania "Bieg doliną Szyszyny", jest Stowarzyszenie, które ponosi wszelką odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas imprezy, gwarantuje odpowiednią jej organizację i niezbedą infrastrukturę oraz ponosi wszelką odpowiedzialność (w tym odszkodowawczą) za powstałe ewentualne szkody mienia oraz osób trzecich. Z udzielonych wyjaśnień wynika również, że szerokopojęta działalność Stowarzyszenia, była prowadzona w sposób zorganizowany, zarobkowy i ciągły, co odzwierciedla chociażby przeznaczenie kwoty uzyskanej przez Stowarzyszenie ze sprzedaży art. spożywczych, podczas Dożynek Gminnych, na oklejenie koszulek promocyjnych dla Członków Stowarzyszenia. Jak wskazuje się w orzecznictwie sądów administracyjnych, *Pojęcia "działalności gospodarczej" w rozumieniu art. 24f ust. 1 u.s.g. nie można ograniczać do prowadzenia działalności na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców, działalności w spółkach czy innych form zawodowej działalności podlegającej rejestracji. Użyte w tym przepisie pojęcie działalności gospodarczej będzie swoim zakresem obejmować także również działalność, która choć nie podlega regulacjom ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, to wypełnia wszelkie znamiona charakterystyczne dla działalności gospodarczej - tj. ma charakter zawodowy, ciągły i zarobkowy oraz wykonywana jest w sposób zorganizowany* (vide Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 5 kwietnia 2018 r. sygn. akt III SA/Wr 745/17). I dalej *Działalność gospodarcza jest faktem, kategorią o charakterze obiektywnym. Nie ma znaczenia okoliczność, że podmiot prowadzący określoną działalność nie ocenia jej (subiektywnie), jako działalności gospodarczej, nie nazywa jej tak bądź też oświadcza, że jej nie prowadzi. Zatem jeśli tylko dana działalność jest obiektywnie zdolna przynosić zysk podmiotowi ją prowadzącemu (i nie jest nielegalna), powinna być traktowana, jako działalność gospodarcza* (vide Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 kwietnia 2024 r. sygn. akt III OSK 1930/23).

W kwestii handlu art. spożywczymi przez Stowarzyszenie, podczas Dożynek Gminnych w dniu 17.08.2024r., Radny Grzegorz Teplaków zwrócił się z prośbą o wyjaśnienia do Kierownika Referatu Spraw Społecznych i Zamówień Publicznych w Urzędzie Gminy Żary. W dniu 23.09.2025r. ww. wyjaśnienia zostały złożone w biurze rady. Wynika z nich, że Prezes Stowarzyszenia, będący jednocześnie Sołtysem Sołectwa Biedrzychowice Dolne, zgłosił, że Sołectwo wystawi dwa stanowiska podczas Dożynek Gminnych. Z wyjaśnień Zarządu Stowarzyszenia z dnia 10.10.2025r., w tym z załączonej dokumentacji fotograficznej wynika, że to Stowarzyszenie prowadziło handel podczas Dożynek Gminnych, gdyż sołectwo, jako jednostka pomocnicza gminy, nie ma do tego prawa.

Wobec zgromadzonej dokumentacji, zwrócono się do Kancelarii zajmującej się obsługą prawną urzędu, o wydanie opinii prawnej w przedmiotowej sprawie. W dniu 28.10.2025r. do biura rady wpłynęła ww. opinia prawna, z której wynika, że doszło do naruszenia, przez Radnego Grzegorza Teplaków, zakazu z art. 24f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, co powinno skutkować podjęciem przez radę gminy uchwały stwierdzającej wygaśnięcie mandatu.

Zakaz z art. 24f ustawy o samorządzie gminnym, statuujący ograniczenie prowadzenia działalności gospodarczej przez radnego, ma charakter antykorupcyjny i służy wyeliminowaniu sytuacji, gdy radny przez wykorzystywanie swojej funkcji uzyskiwałby nieuprawnione korzyści dla siebie lub bliskich, a z drugiej strony, przepis ten pełni istotną rolę w kształtowaniu pożądanej postawy społecznej, w której służba dla lokalnej społeczności samorządowej powinna być pozbawiona niebezpieczeństwa faworyzowania interesu indywidualnego, prywatnego w sytuacji, gdy z pierwszeństwa powinien korzystać interes ogółu. Art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym powinien w związku z tym sprzyjać kształtowaniu standardu rzetelnego i uczciwego wykonywania obowiązków radnego. Z tego względu wszelkie wątpliwości związane z jego interpretacją nie powinny prowadzić do obejścia powyżej wskazanych celów i do działalności niezgodnej ze standardami wykonywania mandatu radnego. Uzyskanie mandatu radnego wiąże się z szeregiem obowiązków, które wykraczają poza samo pełnienie nowej roli w organie stanowiącym gminy. Wybór, oznacza zaufanie, którym społeczność lokalna obdarzyła kandydata i powierzyła niejako działania w jej imieniu i interesie. Obiektywnie uznać można, że radny, wobec opisanych okoliczności, utracił zaufanie części społeczności lokalnej.

Mając na uwadze powyższe, zasadnym jest podjęcie niniejszej uchwały.